

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	6Sžo/104/2014
Identifikačné číslo spisu:	6014201119
Dátum vydania rozhodnutia:	25.11.2015
Meno a priezvisko:	JUDr. Alena Adamcová
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2015:6014201119.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci navrhovateľky: F. Z., nar. XX.XX.XXXX, bytom N. XX, O., proti odporcovi: Centrum právnej pomoci, kancelária Nitra, so sídlom Štefánikova trieda 88, Nitra, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia odporcu sp. zn. 3486/2014-KaNR, R.z.: 37636/2014 z 01. júla 2014, o odvolaní navrhovateľky proti uzneseniu Krajského súdu v Banskej Bystrici č. k. 24Sp/49/2014-18 z 09. októbra 2014, jednohlasne, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky uznesenie Krajského súdu v Banskej Bystrici č. k. 24Sp/49/2014-18 z 09. októbra 2014, p o t v r d z u j e .

Účastníkom náhradu trov odvolacieho konania n e p r i z n á v a .

Odôvodnenie

I.

Napadnutým uznesením Krajský súd v Banskej Bystrici (ďalej v texte rozhodnutia len „krajský súd“ alebo „súd prvého stupňa“) postupom podľa § 250p Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „O.s.p.“) odmietol odvolanie navrhovateľky proti rozhodnutie odporcu sp. zn. 3486/2014-KaNR, R.z.: 37636/2014 zo dňa 01.07.2014, ktorým podľa § 14 ods. 1 písm. a/ zákona č. 327/2005 Z. z. o poskytovaní právnej pomoci osobám v materiálnej núdzi a o zmene a doplnení zákona č. 586/2003 Z. z. o advokácii a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov v znení zákona č. 8/2005 Z. z. v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 327/2003 Z. z.“ alebo „zákon o právnej pomoci“) odňal navrhovateľke nárok na poskytnutie právnej pomoci. O trovách konania rozhodol podľa § 250l ods. 2 v spojení s § 246c prvá veta O.s.p. a § 146 ods. 1 písm. c/ O.s.p. tak, že žiadnemu z účastníkov konania nepriznal právo na ich náhradu.

Z odôvodnenia uvedeného uznesenia vyplýva, že krajský súd, posudzujúc zákonnosť preskúmaného rozhodnutia v intenciách ustanovenia § 24 ods. 2 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (Správny poriadok) v znení neskorších predpisov (ďalej v texte len „Správny poriadok“), z administratívneho spisu zistil, že z doručenky, ktorá je súčasťou administratívneho spisu vyplýva, že rozhodnutie bolo doručované navrhovateľke poštou, odoslané na poštovú prepravu dňa 01.07.2014. Prvý pokus o doručenie sa uskutočnil dňa 03.07.2014, druhý pokus o doručenie sa uskutočnil dňa 04.07.2014, pričom zásielku sa nepodarilo doručiť a dňa 04.07.2014 bola uložená na pošte. Navrhovateľka si osobne prevzala zásielku dňa 21.07.2014.

Podľa § 25 zákona č. 327/2005 Z. z. sa na predmetné konanie správneho orgánu podľa názoru krajského súdu subsidiárne vzťahuje Správny poriadok, preto aj doručovanie bolo potrebné posudzovať podľa ustanovenia § 24 ods. 2 zákona č. 71/1967 Zb. V zmysle tohto ustanovenia sa za deň doručenia považuje tretí deň od uloženia zásielky, t.j. 07.07.2014 a od tohto dňa začína plynúť zákonná lehota na podanie odvolania, ktorá v predmetnej veci uplynula dňa 22.07.2014. Navrhovateľka podala odvolanie na pošte dňa 04.08.2014, počítajúc zrejme počiatok plynutia odvolacej lehoty od prevzatia zásielky a nie od fikcie doručenia v zmysle § 24 ods. 2 posledná veta Správneho poriadku.

Krajský súd zastal názor, že ak v zmysle § 14 ods. 2 zákona č. 327/2005 Z. z. v spojení s § 58 ods. 1, prvá časť vety Správneho poriadku je povolaný na rozhodovanie o opravnom prostriedku príslušný krajský súd, tak tento v konaní aplikuje ustanovenia Občianskeho súdneho poriadku a nie Správneho poriadku. Pre súd nevyplýva povinnosť postupovať podľa § 60 Správneho poriadku, ktorý upravuje povinnosť pre odvolací orgán preskúmať i oneskorene podané odvolanie z toho hľadiska, či nie sú splnené podmienky pre obnovu konania alebo zmenu alebo zrušenie rozhodnutia mimo odvolacieho konania. Z komentára k predmetnému ustanoveniu Správneho poriadku vyplýva, že ak by preskúmaním oneskorene podaného odvolania takéto podmienky boli zistené, potom druhostupňový orgán začne z vlastného podnetu takéto konanie, v opačnom prípade vybaví oneskorené odvolanie neformálnym spôsobom. Druhostupňovým orgánom (odvolacím orgánom) nemôže byť súd, ktorý by ani nemohol začať z vlastného podnetu správne konanie. Pre súdne konanie o opravnom prostriedku proti neprávoplatným rozhodnutiam správnych orgánov v zmysle tretej hlavy piatej časti O.s.p. je upravený formálny spôsob vybavenia oneskorene podaného odvolania, a to vydaním uznesenia podľa § 250p O.s.p.

Pri posudzovaní včasnosti podania odvolania sa krajský súd stotožnil so stanoviskom odporcu, že ak odvolacia lehota začína plynúť odo dňa doručenia a v zmysle ustanovenia § 24 ods. 2 Správneho poriadku za deň doručenia sa považuje tretí deň od uloženia zásielky, a to aj v prípade, keď sa adresát o uložení nedozvedel, podala navrhovateľka odvolanie oneskorene. Podľa názoru krajského súdu je vylúčené posudzovať včasnosť podania odvolania podľa príslušných ustanovení Občianskeho súdneho poriadku o doručovaní (§ 47 ods. 2 O.s.p.), nakoľko sa nedoručuje súdne rozhodnutie. Navyše konanie podľa tretej hlavy piatej časti Občianskeho súdneho poriadku začína až podaním návrhu, t.j. podaním opravného prostriedku a najskôr odvtedy možno aplikovať ustanovenia O.s.p. Podporne krajský súd poukázal na ustanovenie § 31 ods. 2 zákona č. 563/2009 Z. z. Daňového poriadku, ktorý považuje za deň doručenia posledný deň 15-dňovej lehoty od uloženia zásielky. Z komentára k tomuto ustanoveniu vyplýva, že ak si adresát zásielku v zákonom určenej lehote neprevezme, znáša sám následky počiatku plynutia odvolacej lehoty, napriek tomu, že poštové predpisy umožňujú prevzatie zásielky až do 18 dní.

Z vyššie uvedených dôvodov krajský súd odmietol odvolanie navrhovateľky ako oneskorene podané podľa § 250p O.s.p.

II.

Proti uzneseniu krajského súdu podala navrhovateľka v zákonnej lehote odvolanie z dôvodu právnej irelevantnosti výroku uznesenia, ako aj irelevantnosti odôvodnenia rozhodnutia.

Svoje odvolanie odôvodnila tým, že výrok uznesenia je v rozpore s § 2 O.s.p., § 244 ods. 1, 2 a 3

O.s.p., pretože krajský súd nepreskúmal zákonnosť rozhodnutia a postupu centra, nepreskúmal nedodržanie nárokov a práv a právom chránených záujmov navrhovateľky, nepreskúmal nedodržanie zákonných povinností centra, či je rozhodnutie centra v súlade so zákonmi, ústavnými zákonmi a nepreskúmal, či boli centrom dodržané základné ľudské práva a slobody. Ďalej navrhovateľka uviedla, že súd jej odňal možnosť konať pred súdom, pričom poukázala na ustanovenia §3 a §250p O.s.p. a na judikatúru R 23/1994.

Podľa názoru navrhovateľky výrok rozhodnutia je v rozpore v § 250a O.s.p. z dôvodu, že krajský súd ju nevyzval na predloženie plnomocenstva, ktoré bolo udelené advokátovi. Zároveň podľa jej názoru výrok uznesenia súdu je v rozpore s § 24 ods. 2 Správneho poriadku spolu § 45 O.s.p. z dôvodu, že centrum právnej pomoci jej nedoručilo žiadne rozhodnutie, pretože na doručenke nebolo uvedené „rozhodnutie číslo... do 3 dní“ a neboli uvedené zákonné náležitosti s úplnými zákonnými a pravdivými údajmi.

V podanom odvolaní ďalej poukázala na ustanovenia O.s.p. týkajúce sa doručovania rozhodnutí súdov a k tomu sa vzťahujúcu judikatúru, t.j. rozsudok NS SR sp. zn. 2Cdo/237/2004.

Navrhovateľka ďalej vymenovala ustanovenia zákonov, s ktorými je výrok uznesenia súdu v rozpore, a to § 24 ods. 2 zákona č. 71/1967 Zb., § 25 zákona č. 327/2005 Z. z., § 47 ods. 2 a § 250p O.s.p., § 60, § 57 ods. 2 zákona č. 71/1967 Zb., § 31 ods. 2 zákona č. 563/2009 Z. z.

V odvolaní ďalej uviedla, že Centrum právnej pomoci jej neumožnilo vyjadriť sa k podkladom rozhodnutia, vedúci uplatňoval voči nej svojvôľu a tiež že Centrum právnej pomoci, kancelária v Nitre bolo vylúčené z konania vo veci pre zaujatosť.

Navrhovateľka tvrdila, že súd i Centrum zavádzalo s doručenkou i s údajmi, ktoré boli právne irelevantné. Navrhovateľka niekoľkokrát v podanom odvolaní opakovala svoje presvedčenie, že doručenka musí obsahovať údaje „Rozhodnutie číslo ... do troch dní“. Uviedla, že poštové predpisy musia byť v súlade s poštovým zákonom a v súlade s ostatnými zákonmi SR. Zdôraznila, že na doručenke sú iba anonymné čísla s anonymnými písmenkami.

Podľa názoru navrhovateľky súd nekonal v súlade s § 244 ods. 1, 2, 3 O.s.p. a vôbec podľa nej nekonal v merite veci, nedodržal čl. 48 ods. 2, čl. 46 ods. 1 a ods. 2, čl. 47 ods. 3 a ods. 2 a čl. 12 ods. 1 Ústavy SR.

Záverom uviedla, že § 250p O.s.p. by bolo možné aplikovať len vtedy, ak by Centrum právnej pomoci na doručenke uviedlo ňou požadované údaje „Rozhodnutie č. 3486/2014KaNR do 3 dní“.

V konečnom návrhu navrhovateľka navrhla zrušiť uznesenie krajského súdu podľa § 221 ods. 1 písm. c/, f/, g/ a h/ O.s.p. a vec vrátiť na krajský súd na ďalšie konanie a následne na ďalšie konanie Centru právnej pomoci v Nitre.

V priebehu odvolacieho konania bolo na Najvyšší súd SR dňa 26.02.2015 doručené podanie navrhovateľky zo dňa 17.02.2015, v ktorom žiadala Krajský súd v Banskej Bystrici, o ustanovenie advokáta, o oslobodenie od súdnych poplatkov a trov konania, a to z dôvodu nepriaznivej finančnej situácie. V podstate v ňom zároveň zopakovala tie isté dôvody, ktoré uviedla v odvolaní zo dňa 28.10.2014.

Navrhovateľka v podaní zo dňa 28.08.2015, doručeným Najvyššiemu súdu SR dňa 31.08.2015 opäť zhrnula dôvody, ktoré boli v podstate totožné s pôvodným odvolaním zo dňa 28.10.2014, kde opísala celý priebeh jej konania v Centre právnej pomoci, neuviedla však žiadne nové dôvody a skonštatovala, že jej nebola poskytnutá právna pomoc, ktorej sa domáhala. Záverom uviedla, že „je nevyhnutné, aby do 10.09.2015 bolo v mojej právnej veci rozhodnuté a bol mi priznaný nárok na poskytnutie účinnej právnej pomoci.“ K podaniu zároveň pripojila kópiu zápisnice o pojednávaní pred Okresným súdom Bratislava II zo dňa 15.01.2013 vo veci vedenej pod sp. zn. 50Cpr/2/2013 a výzvu uvedeného súdu z 27.5.2015.

III.

Odporca vo svojom písomnom vyjadrení k odvolaniu navrhovateľky uviedol, že sa v celom rozsahu stotožnil s výrokom súdu, vykonané dokazovanie považoval za dostatočné, aplikáciu právnych noriem za adekvátnu a právne posúdenie veci za správne, a preto navrhol uznesenie Krajského súdu v Banskej Bystrici č. k. 24Sp/49/2014-18 z 09.10.2014 ako vecne správne potvrdiť.

IV.

Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej aj ako „najvyšší súd“) ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 O.s.p.) prejednal vec v medziach odvolania (§ 212 ods. 1 O.s.p. s použitím § 246c ods. 1 vety prvej O.s.p.) bez nariadenia pojednávania (§ 214 ods. 2 O.s.p. s použitím § 246c ods. 1 vety prvej O.s.p.) a dospel k záveru, že odvolaniu navrhovateľky nie je možné priznať úspech.

Podľa § 246c ods. 1 veta prvá O.s.p. pre riešenie otázok, ktoré nie sú priamo upravené v tejto časti, sa použijú primerane ustanovenia prvej, tretej a štvrtej časti tohto zákona.

Podľa § 219 ods. 1, 2 O.s.p. odvolací súd rozhodnutie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne. Ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

Najvyšší súd Slovenskej republiky po oboznámení sa s rozsahom a dôvodmi odvolania proti napadnutému uzneseniu Krajského súdu v Banskej Bystrici, po preskúmaní odvolaním napadnutého uznesenia a po oboznámení sa s obsahom pripojeného spisového materiálu, vychádzajúc z ustanovenia § 219 ods. 2 O.s.p. v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá O.s.p. nezistil žiaden dôvod na to, aby sa odchýlil od logických argumentov a relevantných právnych záverov obsiahnutých v odôvodnení napadnutého uznesenia. Preto sa s ním najvyšší súd stotožňuje v celom rozsahu, považujúc právne posúdenie veci krajským súdom za správne.

Senát najvyššieho súdu považuje za potrebné zdôrazniť, že sa v plnom rozsahu stotožnil s argumentáciou prvostupňového súdu, že na doručovanie rozhodnutí centra nie je možné aplikovať zákonné ustanovenia Občianskeho súdneho poriadku vzťahujúce sa na doručovanie súdnych rozhodnutí. Zákon, ktorým sa upravuje doručovanie rozhodnutí centra ako správneho orgánu je výlučne Správny poriadok. Z tohto dôvodu ani navrhovateľkou uvedená judikatúra, týkajúca sa doručovania súdnych rozhodnutí v zmysle O.s.p., nemohla byť na túto právnu vec aplikovaná.

Senát odvolacieho súdu taktiež nemohol prisvedčiť argumentácii navrhovateľky, ktorá namietala, že výrok rozhodnutia je v rozpore v § 250a O.s.p., pretože uvedené ustanovenie sa vzťahuje na konanie vo veciach žalôb proti rozhodnutiam a postupom správnych orgánov (upravené v rámci druhej hlavy piatej časti O.s.p.), pričom navrhovateľka podaným odvolaním (opravným prostriedkom) iniciovala konanie voči rozhodnutiu centra o odňatí nároku, ktoré je konaním v zmysle § 250l a nasl., t.j. konaním o opravných prostriedkoch proti rozhodnutiam správnych orgánov, upraveným v rámci tretej hlavy piatej časti O.s.p.

Z ustanovenia § 24 ods. 1 Správneho poriadku vyplýva, že rozhodnutie o odňatí nároku na poskytnutie právnej pomoci sa doručuje do vlastných rúk adresátovi, v tomto prípade navrhovateľke. Za stavu, že centrum danú písomnosť doručovalo navrhovateľke v obálke s označením „Do vlastných rúk“, aj podľa názoru senátu najvyššieho súdu nedošlo k porušeniu ustanovenia § 24 ods. 1 Správneho poriadku.

Z ustanovenia § 24 ods. 2 Správneho poriadku vyplýva, že v prípade, ak zásielka do vlastných rúk nebola doručená doručovateľom na prvý pokus, doručovateľ adresáta upovedomí, že písomnosť príde znovu doručiť v určený deň a hodinu. Následne prebehne druhý pokus o doručenie zásielky. Ak sa

nepodari zásielku doručiť ani na druhý pokus, doručovateľ zásielku uloží na pošte, pričom znovu o tom adresáta upovedomí. Ak nedôjde k prevzatíu zásielky do 3 dní od uloženia, posledný deň tejto lehoty sa považuje za deň doručenia, a to aj v prípade, keď sa adresát o uložení zásielky nedozvedel.

Doručovanie zásielky opakovane sa zabezpečuje prostredníctvom označenia na obálke „Opakované doručenie“. Poštová obálka, v ktorej sa navrhovateľke doručovalo rozhodnutie centra potrebné označenie obsahovala. Z doručenky, ktorá je obsahom administratívneho spisu centra, ako i z fotokópie obálky, v ktorej bolo predmetné rozhodnutie centra doručované, je zrejmé, že prvý pokus o doručenie sa uskutočnil dňa 03.07.2014. Druhý pokus o doručenie sa uskutočnil dňa 04.07.2014 a zásielka bola uložená na pošte dňa 04.07.2014. Na základe uvedeného aj odvolací súd skonštatoval, že postup centra i doručovateľa bol v súlade s daným ustanovením zákona, keď došlo k opakovanému pokusu o doručenie a k následnému uloženiu zásielky.

Senát odvolacieho súdu považuje za potrebné zdôrazniť, že z citovaných ustanovení Správneho poriadku, ani zo žiadnych iných ustanovení Správneho poriadku, ktorým sa spravuje doručovanie rozhodnutí centra, nevyplyva centru povinnosť označiť obálku navrhovateľkou požadovaným spôsobom „Rozhodnutie číslo ...do 3 dní.“ Rozhodnutie bolo doručované v súlade s právnymi predpismi, na doručení je uvedená spisová značka centra, registratúrny záznam daného rozhodnutia centra a značka zamestnanca, ktorý mal predmetnú vec pridelenú na vybavenie. Takýto spôsob označovania obálok, resp. doručeníek je bežnou praxou správnych orgánov.

Za tohto stavu vo veci senát odvolacieho súdu skonštatoval, že nepochybil krajský súd, keď opravný prostriedok navrhovateľky ako oneskorene podaný podľa § 250p O.s.p. odmietol.

Najvyšší súd Slovenskej republiky s poukazom na vyššie uvedené dôvody, považoval námietky navrhovateľky uvedené v odvolaní proti uzneseniu krajského súdu za nedôvodné a preto napadnuté uznesenie krajského súdu podľa § 219 ods. 1 O.s.p. v spojení s § 246c ods. 1 vety prvej O.s.p. ako vecne správne potvrdil.

O náhrade trov odvolacieho konania rozhodol Najvyšší súd Slovenskej republiky podľa § 250k ods. 1 O.s.p. v spojení s § 246c O.s.p. a § 250l ods. 2 O.s.p. tak, že v konaní neúspešnej navrhovateľke náhradu trov odvolacieho konania nepriznal a odporcovi náhrada týchto trov zo zákona neprináleží.

Záverom považuje senát odvolacieho súdu za potrebné uviesť, že pokiaľ sa navrhovateľka domáhala rozhodnutia odvolacieho súdu v ňou limitovanej lehote, tejto jej požiadavke vzhľadom na vysoký nápad vecí na Najvyšší súd SR, ktoré si vybavované priebežne podľa poradia, nebolo možné vyhovieť.

Toto rozhodnutie prijal Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte pomerom hlasov 3:0 (§ 3 ods. 9 zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom od 01. mája 2011).

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.